

LAUSUNTO EDUSKUNNAN PERUSTUSLAKIVALIOKUNNALLE VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ (U 69/2022 VP) JA VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJEESTÄ (UJ 19/2023 VP) EDUSKUNNALLE EUROOPAN KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI LAPSIIN KOHDISTUVAN SEKSUAALIVÄKIVALLAN EHKÄISYÄ JA TORJUNTAA KOSKEVISTA SÄÄNNÖISTÄ

Eduskunnan perustuslakivaliokunnan pyytämänä lausuntona otsikossa mainitusta valtioneuvoston kirjelmästä ja jatkokirjeestä esitän kunnioittavasti seuraavan.

Yleistä

Valtioneuvosto on antanut eduskunnalle 15.9.2022 perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella kirjelmän Euroopan komission 11.5.2022 antamasta ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja torjumiseksi (COM (2022) 209 final, CSAM-ehdotus). Lisäksi valtioneuvosto on antanut eduskunnalle 30.8.2023 jatkokirjeellä valtioneuvoston kirjelmää täydentävän selvityksen.

Perustuslakivaliokunta on antanut valtioneuvoston kirjelmästä lausunnon. Viittaan asetusehdotuksen tavoitteen, sisällön ja valtioneuvoston kannan keskeisten seikkojen osalta mainitussa perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitettyyn (PeVL 53/2022 vp, s. 1–3).

Valtioneuvoston jatkokirjeessä on kuvattu ehdotuksen pääasiallinen sisältö nykytilanteen mukaisena. Ehdotusta koskevissa neuvotteluissa asetuksen velvoitteiden toimeenpano- ja seurantajärjestelmää on muutettu perustumaan toimivaltaisten viranomaisten rooliin. Kansallisia viranomaisia koskevia riippumattomuusmääritelmiä on pyritty lieventämään ja tarkentamaan. Lisäksi asetustekstiin on lisätty niin sanottu listaltapoistomääräys (delisting order), jonka avulla verkkohakukoneen tarjoaja voidaan määrätä poistamaan verkkoluettelosta paikan, jossa esiintyy lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltamateriaalia. Ehdotusta on myös täsmennetty suhteessa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiin automatisoidusta päätöksenteosta ja siihen liittyvistä suojatoimista. Ehdotusta on pyritty täsmentämään myös muulta osin. Neuvotteluissa ei ole esitetty merkittäviä muutoksia ehdotettuun sääntelyyn tunnistamismääräyksestä. Asetustekstiä on kuitenkin viety suuntaan, jossa korostuu riskien arviointi ja riskiä lieventävät toimenpiteet ensisijaisina keinoina ennen tunnistamismääräyksen kohdistamista palveluihin.

Valtioneuvosto toistaa jatkokirjeessä pitkälti kirjelmässä esille tuomansa kannat asetusehdotukseen. Lisäksi valtioneuvosto painottaa, että viestinnän luottamuksellisuuden suojaan ja muihin perusoikeuksiin puuttuminen tulee rajoittua vain välttämättömään ja sen tulee olla oikeasuhtaista. Valtioneuvosto katsoo, että ehdotetun sääntelyn tulisi olla riittävän selkeää, ennakoitavaa ja kohdennettua. Tunnistamismääräyksen on oltava kohdennettu ja käyttöönoton ei tule johtaa koko väestön ja kaikkien viestintäpalveluiden ja tietoliikenteen yleiseen ja

erotuksettomaan valvontaan. Tavoitteena tulee olla, että tunnistamismääräys on mahdollisimman kohdennettu henkilöihin, jotka liittyvät lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten selvittämiseen tai joiden voidaan epäillä olleen osallisina tällaisiin rikoksiin. Valtioneuvosto toteaa, että ehdotettu sääntely ei ole tältä osin täysin ongelmaton suhteessa perustuslaissa taattuun viestin salaisuuden suojaan.

Valtioneuvosto pitää suhteellisuusperiaatteen mukaisena sitä, että ennen tunnistamismääräyksen kohdistamista palveluihin ongelmatilanteisiin puututtaisiin ensi sijassa perusoikeuksiin vähemmän puuttuvilla toimenpiteillä. Valtioneuvoston kannan mukaan sääntelyä olisi pyrittävä edelleen täsmentämään sen varmistamiseksi, että se täyttää sääntelyn selkeyttä, ennakoitavuutta, välttämättömyyttä, oikeasuhtaisuutta, perusoikeuden ydinalueen suojaa ja oikeussuojaa koskevat vaatimukset siten kuin ne ilmenevät Euroopan unionin perusoikeuskirjasta sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja EU-tuomioistuimen oikeuskäytännöstä.

Valtioneuvosto toteaa jatkokirjeessä muodostavansa lopullisen kannan CSAM-ehdotukseen kokonaisarviointina, jossa se ottaa huomioon sääntelyn tavoitteet, lapsen edun sekä perus- ja ihmisoikeusvelvoitteet. Valtioneuvosto pitää tärkeänä ehdotuksen tavoitteiden ja Suomen perustuslain, Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen asettamien reunaehtojen yhteensovittamista, ja jatkaa neuvotteluissa vaikuttamista yhteensovittamisen varmistamiseksi.

Jatkokirjeessä on tuotu esille, että neuvoston oikeuspalvelu (NOP) antoi 26.4.2023 lausunnon, jonka perusteella ehdotusta tulisi tarkistaa useilta osin, jotta se olisi linjassa olemassa olevan EU-oikeuden ja EU-tuomioistuimen tulkintojen kanssa. NOP:n arvion mukaan tunnistamismääräys on erityisen vakava yksityiselämän suojan ja henkilötietojen suojan rajoitus ja ehdotettu sääntely hyvin mahdollisesti loukkaa lailla säätämisen vaatimusta, ydinalueen suojaa ja suhteellisuusperiaatetta. Lisäksi Euroopan tietosuojaneuvosto ja Euroopan tietosuojavaltuutettu ovat antaneet aikaisemmin yhteisen lausuntonsa, jossa on kiinnitetty huomiota ehdotettujen toimenpiteiden oikeasuhtaisuuteen. Komission oikeuspalvelu on jakanut jäsenvaltioille oman lausuntonsa, jossa se on puolestaan päätenyt NOP:n kanssa vastakkaiseen tulkintaan.

Arviointiperusta

Arvioitavassa asiassa keskeisen valtiosääntöoikeudellisen arviointipohjan muodostaa valtioneuvoston kirjelmästä annettu perustuslakivaliokunnan aiempi lausunto (PeVL 53/2022 vp), jossa on myös nostettu esille tarve ottaa huomioon asiassa relevantti EU-oikeus sekä ihmisoikeusvelvoitteet tulkintakäytäntöineen. Tarkastelen arvioitavana olevaa asiaa seuraavassa erityisesti mainitussa lausunnossa ongelmallisina pidettyjen seikkojen kannalta. Arvio kohdistuu ennen kaikkea palveluntarjoajille asetettavaksi ehdotettujen tunnistamisvelvollisuuksien suhteeseen luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan.

Perustuslakivaliokunta nosti valtioneuvoston kirjelmästä antamassaan lausunnossa esille palveluntarjoajien velvollisuudet (PeVL 53/2022 vp, kohta 4), ja niistä erityisesti tunnistamismääräykset. Valiokunta kiinnitti valtioneuvoston tavoin huomiota siihen, että ehdotuksen mukaisia tunnistamismääräyksiä ei ole rajattu tiettyihin henkilöihin. Sääntelyn soveltaminen voi si-

ten muodostua varsin laajaksi ja yksilöimättömäksi. Valiokunta kiinnitti huomiota myös siihen, että komission arvion mukaan houkuttelun havaitsemisella olisi myös kaikkein myönteisin vaikutus mahdollisten uhrien perusoikeuksiin, koska se edistäisi parhaiten hyväksikäytön ehkäisemistä. Merkityksellistä on valiokunnan mielestä myös se, että seksuaaliväkivaltaa todistava materiaali on tyypillisesti kuva- ja videotyyppistä, kun taas lapsen houkuttelu tapahtunee enemmänkin teksti- ja ääniviestein. Valiokunta totesi lisäksi, että asetuksessa edellytetyt toimenpiteet erilaisissa palveluissa lienevät eri tavoin toteutettavia viestimuodosta riippuen, millä voi olla vaikutusta esimerkiksi tunnistamismääräyksen perusteella syntyvien virheellisten osumien määrään. (PeVL 53/2022 vp, kohta 9.)

Perustuslakivaliokunta kävi lausunnossaan läpi valtioneuvoston kirjelmässä esitetyn tarkastelun suhteessa perustuslain 10 §:n 4 momenttiin (PeVL 53/2022 vp, kohta 10–11). Valiokunta katsoi, että ehdotettu sääntely ei vaikuta ongelmattomalta perustuslain 10 §:n 4 momentin kannalta. Valiokunta totesi valtioneuvoston tavoin, että neuvotteluissa tulee tarkemmin selvittää asetuksen vaikutuksia perusoikeuksiin ja muuhun perustuslain sääntelyyn. Lisäksi valiokunnan mukaan asetusta tulee jatkovalmistelussa arvioida myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sekä näiden tulkintakäytännön kannalta. (PeVL 53/2022 vp, kohta 12.) Valiokunta huomautti myös yleisemmin siitä, ettei ehdotettua sääntelyä juurikaan tarkasteltu Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten, kuten Euroopan ihmisoikeussopimuksen, kannalta (PeVL 53/2022 vp, kohta 6). Lisäksi valiokunta korosti erityistä tarvetta huolehtia lapsen edusta ja lasten perusoikeuksista esimerkiksi luottamuksellisen viestin suojaa tai henkilötietojen suojaa rajoitettaessa (PeVL 53/2022 vp, kohta 3).

Valtioneuvosto on jatkokirjeessään täydentänyt kirjelmässään tekemäänsä arviointia ehdotuksen suhteesta perustuslain 10 §:n 2 ja 4 momentin tarkoittamasta luottamuksellisen viestin salaisuuden suojasta, huomioiden myös sääntelyn suhteen perustuslain 124 §:ään. Valtioneuvosto toteaa, että CSAM-ehdotuksen voidaan katsoa nostavan kokonaan uudenlaisia, myös ennakkotapausluonteisia, piirteitä, joita ei ole sellaisenaan arvioitu muun muassa perustuslakivaliokunnan käytännössä. Myöskään EU:n tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei ole paikannettavissa tuomioita, jotka koskisivat kaikilta osin ehdotukseen rinnastuvia tilanteita. Valtiosääntöisen arvioinnin tukena voidaan kuitenkin käyttää yleisiä perusoikeuksien rajoittamisen edellytyksiä koskevia linjauksia sekä vakiintunutta oikeuskäytäntöä, joka koskee ainakin joiltakin osin samankaltaisia tilanteita, erityisesti sähköiseen viestintään kohdistuvaa sääntelyä. Valtioneuvosto tuo lisäksi esille vakavat perus- ja ihmisoikeushuolet, jotka asetusehdotuksesta on nostettu esille neuvoston oikeuspalvelun, komission, Euroopan tietosuojaneuvoston ja Euroopan tietosuojavaltuutetun arvioissa sekä Euroopan parlamentin teettämässä ylimääräisen vaikutustenarvioinnissa.

Arviointi

Asian valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa on yhtäältä tarpeen korostaa ehdotetun sääntelyn tavoitetta puuttua tietoverkon välityksellä tapahtuvaan lapsen fyysiseen ja henkiseen seksuaaliseen hyväksikäyttöön sekä lapsen houkutteluun. Perustuslakivaliokunta piti aiemmassa lausunnossaan valtioneuvoston tavoin erittäin tärkeänä, että verkossa tapahtuvaan lapsiin kohdistuvaan seksuaaliväkivaltaan pystytään puuttumaan tehokkaasti. Valiokunta arvioi asetusehdotuksen tavoitteen selvästi hyväksyttäväksi ja erittäin painavaksi. (PeVL

53/2022 vp, kohta 2.) Käsiteltävänä olevan ehdotuksen tavoitteet ovat siten epäilyksittä valtiösääntöoikeudellisesti kannatettavia ja voivat sinänsä osaltaan perustella niiden saavuttamiseksi tarvittavia perusoikeuksien rajoituksia.

Toisaalta arvioinnissa on syytä painottaa perustuslakivaliokunnan ja valtioneuvoston näkemysten mukaisesti sitä, että asetusehdotus muodostaa laajan ja monimutkaisen sääntelykokonaisuuden, jonka periaatteellinen merkitys on paitsi huomattava myös ongelmallinen erityisesti luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan kannalta. Erityisesti palveluntarjoajille asettavaksi ehdotetun tunnistamisvelvoitteen voi arvioida olevan luonteeltaan hyvin perusoikeusherkkä.

Valtioneuvoston kirjelmässä ja jatkokirjeessä on käyty läpi keskeiset valtiosääntöoikeudellisesti merkitykselliset seikat luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaa koskevan perustuslain 10 §:n 2 ja 4 momentin näkökulmasta. Lisäksi jatkokirjeessä on otettu huomioon perustuslakivaliokunnan lausunnossa 53/2022 vp esitettyjä seikkoja perustuslain 10 §:n 4 momenttiin liittyvistä valiokunnan kannanotoista. Pidän valtioneuvoston esittämää valtiosääntöoikeudellista arviointipohjaa tältä osin asianmukaisena enkä näe tarpeelliseksi toistaa sitä tässä.

Jatkokirjeessä on otettu huomioon myös asiassa relevanttia Euroopan unionin perusoikeuskirjan, Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja muiden kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sääntelyä (mm. YK:n ns. Lanzaroten sopimus ja Istanbulin sopimus sekä lasten oikeuksien yleissopimus) sekä niihin liittyvää tulkintakäytäntöä. Valtioneuvosto on myös tuonut esille lapsen edun huomioon ottamisen tärkeyttä. Mainituilta osin tarkastelua voi pitää tässä vaiheessa riittävänä, mutta ei kuitenkaan kovin syvällisenä.

Valtioneuvosto on oikeansuuntaisesti nostanut esille sen, että ehdotukseen sisältyy perustuslain 10 §:n 2 ja 4 momentin mukaisen luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan kannalta sellaisia uudenlaisia piirteitä, joita ei ole sellaisenaan arvioitu perustuslakivaliokunnassa, EU-tuomioistuimessa tai Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. Asiassa voi yhtyä valtioneuvoston arvioon siitä, että ehdotettu sääntely muodostaisi eräänlaisen ennakkotapauksen siltä osin kuin kyse on yrityksille annettavasta tehtävästä seurata teknologian keinoin kattavasti kaikkea tunnistamismääräyksen kohteena olevaa viestintää. Valtiosääntöoikeudellisesti on merkittävää, että verkkovälitteisen lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan tunnistamista tiettyssä palvelussa suorittaisivat yksityiset toimijat, vaikkakin viranomaisen määräyksestä. Suo-messa voimassa oleva lainsäädäntö ei tällä hetkellä mahdollista yhtä pitkälle viestintään puuttuvaa toimintaa edes viranomaisille. Lisäksi uutta olisi se, että sääntely kohdistuisi palveluihin yksittäisten henkilöiden sijasta. Tunnistamismääräykset eivät olisi siten rajattuja tiettyihin henkilöihin, vaan ne on ehdotuksessa kohdistettu tiettyihin palveluihin.

Valtiosääntöoikeudellisesti uutta on myös se, että säädettäväksi ehdotetut tunnistamisvelvoitelisuurdet kohdistuisivat metatietojen lisäksi sisältötietoihin, eikä sääntely koskisi vain tietojen säilyttämistä, vaan myös viestiliikenteen sisällön tunnistamista. Yksityisten palveluntarjoajien olisi tunnistettava palveluistaan laaja-alaisesti ja aktiivisesti lapsen hyväksikäyttöä koskevaa materiaalia, joihin tunnistamismääräys kohdistettaisiin. Lasten houkuttelun osalta tunnistamisvelvoite kattaisi yksityisiä keskusteluita, joissa yksi osapuoli on alaikäinen. Tunnistamisvel-

voite kohdistuisi osittain myös sellaiseen viestintään, jossa ei ole vielä tunnistettu lapsen hyväksikäyttöä tarkoittavaa materiaalia. Olemassa oleva oikeus- ja tulkintakäytäntö on koskenut pitkälti yrityksille asetettuja eräiden tietojen säilyttämisvelvoitteita, mutta ei viestisisältöön puuttumista.

Perusoikeus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden kannalta on lisäksi merkille pantavaa se, että ehdotettu tunnistamisvelvollisuuksien sääntely ei kaikilta osin rajoittuisi rikollisen toiminnan havaitsemiseen. Perusoikeuksia rajoittavat toimet eivät kohdistuisi pelkästään rikoksesta epäiltyyn tai rikokseen mahdollisesti syylistyvään henkilöön. Ehdotettujen toimenpiteiden kohteeksi joutuisi sellaisia viestinnän osapuolia, jotka eivät liittyisi mahdolliseen rikosepäilyyn. Sääntelyllä voitaisiin siten puuttua niin lapsen kuin sivullisten henkilöidenkin perusoikeussuojaan.

Valtiosääntöoikeudellisesti on syytä ottaa huomioon myös valtioneuvoston esille tuoma epäselvyys ehdotuksen oikeudellisissa käsitteissä ja tunnistamismääräyksen perusteella käytettävän teknologian käytön vähimmäiskriteereissä. Avoimia kysymyksiä liittyy esimerkiksi siihen, mitä tunnistamismääräys käytännössä tarkoittaisi esimerkiksi viestinnän salauksen purkamisen suhteen. Viestinnän salauksen purkamisella olisi hyvin merkittäviä vaikutuksia luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan ja se vaikuttaisi laajasti myös muiden perusoikeuksien toteutumiseen verkossa.

Asetusehdotuksen valtiosääntöoikeudellisessa kokonaisarviossa on syytä kiinnittää huomiota myös siihen, että ehdotukseen on sisällytetty riskien vähentämiseen liittyviä velvoitteita. Palveluiden käyttäjien viestin salaisuuden suojaan puututtaisiin asteittain, ja puuttuminen muodostuisi vakavammaksi perusoikeuksien suojan kannalta silloin, kun teknologian keinoin tunnistettuja mahdollisia hyväksikäyttötilanteita saatettaisiin EU:n keskuksen analysoitavaksi.

Ehdotus on kaikkiaan monelta osin ongelmallinen oikeasuhteisuuden ja välttämättömyyden sekä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimusten kannalta. Tällaisina ongelmakohtina näyttäytyvät etenkin viestisisältöihin puuttuminen, henkilöllinen kohdentamattomuus, epäselvyydet käytettävän teknologian kohdentamisessa ja käyttöedellytyksissä, rajautumattomuus rikoksen tutkintaan ja konkreettiseen ja yksilöityyn rikosepäilyyn. Riskien vähentämiseen liittyvät velvoitteet ja rajoitustoimien asteittaisuus voivat paikoin lieventää mainittujen seikkojen valtiosääntöisiä ongelmia etenkin suhteellisuusperiaatteen toteutumiseen nähden. Nähdäkseni ne eivät kuitenkaan poista etenkään kohdentamiseen ja rikoksen tutkintaedellytyksen täyttymiseen liittyviä vakavia huolenaiheita. Ehdotus jättää kaikkiaan liikaa epävarmuutta siitä, olisiko tunnistamismääräyksen perusteella tehtävä viestiliikenteen käsittely riittävän kohdennettua perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden edellyttämällä tavalla. Lisäksi mahdollisuus puuttua viestintäsisältöihin jopa ilman konkreettista rikosepäilyä ei ole yhteensopiva perustuslain 10 §:n 4 momentissa säädettyjen luottamuksellisen viestin salaisuuden rajoitusedellytysten kannalta.

Edellä esitetyn perusteella voi kaikkiaan todeta, että ehdotettu tunnistamismääräys tarkoittaisi hyvin pitkälle menevää rajoitusta erityisesti luottamuksellisen viestinnän salaisuuden perus- ja ihmisoikeussuojaan. Kyse olisi nähdäkseni sillä tavoin yleiseksi ja yksilöimättömäksi sekä laaja-alaiseksi luonnehdittavasta pääsystä viestien sisältöihin, jota olisi vaikea yhteensovittaa perustuslain 10 §:n 2 ja 4 momentin kanssa.

Valtioneuvoston jatkokirjeen perusteella arvioituna asetusehdotusta koskevissa neuvotteluissa ei ole nähdäkseni saatu poistettua niitä ongelmia, joita valtioneuvoston kirjeessä ja perustuslakivaliokunnan lausunnossa nostettiin esille sääntelyn suhteesta luottamuksellisen viestin salaisuuden perus- ja ihmisoikeussuojaan. Asiassa voi siten yhtyä valtioneuvoston kantaan siitä, että ehdotettu sääntely ei ole tunnistamisvelvoitteiden osalta täysin ongelmatonta suhteessa perustuslain 10 §n 2 ja 4 momentissa taattuun viestin salaisuuden suojaan. Samoin voi yhtyä laajemminkin perusoikeuksien kannalta merkitykselliseen valtioneuvoston näkemykseen siitä, että ehdotus ei saa merkitä palveluntarjoajille asettavaa yleistä velvoitetta purkaa viestinnän vahvaa salausta tai luopua vahvan salauksen käytöstä.

Mainittujen valtiosääntöoikeudellisten ongelmien vuoksi on tärkeää, että valtioneuvosto jatkokirjeessään esille nostamallaan tavalla pyrkii neuvotteluissa edelleen saamaan säätelyä täsmennetyksi sen varmistamiseksi, että asetukset täyttävät sääntelyn selkeyttä, ennakoitavuutta, välttämättömyyttä, oikeasuhtaisuutta, perusoikeuden ydinalueen suojaa ja oikeussuojaa koskevat vaatimukset siten kuin ne ilmenevät paitsi Suomen perustuslaista ja sitä koskevasta tulkintakäytännöstä myös Euroopan unionin perusoikeuskirjasta ja EU-tuomioistuimen ratkaisuista sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksesta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä.

Asetusehdotuksen valmistelun mahdollisesti edetessä ja ehdotuksen mahdollisesti vielä muuttuessa etenkin esille nostettuihin valtiosääntöoikeudellisiin ongelmakohtiin on syytä vielä kohdistaa kattava perustuslainmukaisuuden arviointi. Tähän nähden on myös merkille pantavaa, että valtioneuvosto on ilmoittanut jatkokirjelmässään pitävänsä tärkeänä ehdotuksen tavoitteiden ja Suomen perustuslain, Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen asettamien reunaehtojen yhteensovittamista, ja jatkavansa neuvotteluissa vaikuttamista tämän yhteensovittamisen varmistamiseksi. Tämän seikan tärkeyttä on esille nousseiden vakavienkin valtiosääntöisten huolien vuoksi nähdäkseni syytä korostaa. Myös jatkossa valtioneuvoston on perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisesti huolehdittava eduskunnan riittävistä ja ajantasaisesta informoinnista sekä eduskunnan mahdollisuudesta vaikuttaa Suomen kannan muodostamiseen.

Helsingissä 9.10.2023

Anu Mutanen, tenure track -professori